

AKTIVITY V KARTOGRAFII 2023 VENOVANÉ JÁNOVI PRAVDOVI

Miroslav KOŽUCH, Dagmar KUSEDOVÁ

Dňa 24. novembra 2023 sa uskutočnili Aktivity v kartografii 2023 venované Jánovi Pravdovi – tradičné podujatie Kartografickej spoločnosti Slovenskej republiky (KS SR). Organizátormi boli okrem samotnej KS SR aj Geografický ústav Slovenskej akadémie vied, v. v. i. a Stavebná fakulta Slovenskej technickej univerzity (STU) v Bratislave, ktorá seminár hostila v nových rekonštruovaných priestoroch. Partnermi podujatia bola spoločnosť CBS spol. s r. o. (člen KS SR) a Expert_for_3D_Landscape, spol. s r. o., ktorých zástupcovia sa aktívne zapojili do jeho programu (Milan Paprčka a Martin Paško). Mediálnym partnerom podujatia bolo združenie Geokomunita, ktoré spropagovalo podujatie na webovej stránke geoinformatika.sk. Organizátori podujatia ďakujú všetkým partnerom podujatia.

Hlavným cieľom tohto dlhoročného podujatia bolo vzájomne sa informovať a diskutovať o aktuálnych otázkach a dani týkajúcich sa kartografie a príbuzných disciplín. Na podujatí sa zišlo 59 domácich, ale aj zahraničných z Českej republiky a Ukrajiny. Tradične nechýbali v hojnom počte (19) aj študenti Strednej priemyselnej školy stavebnej a geodetickej (obr. 1) v sprievode pedagogičky Ing. Gabriely Mročovej. Na úvod prítomných privítal predseda KS SR Ing. Róbert Fencík, PhD.

Vcelku odznelo 14 odborných príspevkov, ktoré boli rozdelené do troch rokovacích blokov. Prvý blok tvorili príspevky na tému kartografie, problematiky štandardizácie názvoslovnia, mapového jazyka a jazykovej paradigmy. V roku 2023 si KS SR pripomenula 30 rokov od svojho vzniku. Uvedené aktivity zhrnuli v prvom príspevku Miroslav Kožuch a Róbert Fencík. V nasledujúcom príspevku autorky Lucia Vanišová a Patrícia Gurová zo Štatistického úradu Slovenskej republiky informovali o Územnej príprave pre Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021. V ďalšom príspevku Dušan Fičor ukázal zložitost štandardizácie geografického názvu na príklade Spojeného kráľovstva. Posledným v bloku bol referát Dušan Frýbert a Alexandra Benová venujúci sa mapovým znakom pre vegetáciu na mapách tretieho vojenského mapovania Habsburskej monarchie a Základnej mape ČSSR, ktoré porovnávali a analyzovali z hľadiska mapového jazyka. Príspevok zahraničných účastníkov z Ukrajiny Viktor Chabaniuk a Olexander Dyshlyk - Kartografia v priezoch: Jazyková paradigma v minulosti, súčasnosti a budúcnosti, nebol prednesený účastníkom v pléne pre problémy s online spojením. Zaujímavosťou ho majú k dispozícii na webovej stránke konferencie vo forme súboru PDF spolu s ostatnými prezentáciami.

Do druhého bloku bolo zaradených šesť referátov. Spájala ich téma diaľkového prieskumu Zeme a jeho využitia pri mapovaní a hodnotení zmien krajiny. Prvým bol príspevok Tomáš Goga a Šimon Opravil, ktorý hodnotil zmeny vo využívaní poľnohospodárskej pôdy na Slovensku v rokoch 2004 – 2023. V ďalšom príspevku sa Monika Kopecká, Daniel Szatmári a Šimon Opravil venovali vizualizácii dynamiky urbanizácie na príklade Bratislavy a Bukurešti. Referát Hana Bobáľová, Alexandra Benová a Miroslav Kožuch bol zameraný na objektívnu klasifikáciu mestskej zelene zo snímok Sentinel-2 na príklade šiestich stredoeurópskych miest. V referáte širokého kolektívu autorov Vladimír Hutár, Michal Sviček, Kristína Buchová a kol. odzneli informácie o 6. etape prieskumu a monitoringu krajiny pokrývky / využitia krajiny na Slovensku v rámci

Mgr. Miroslav KOŽUCH, PhD., Katedra fyzickej geografie a geoinformatiky, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave, Mlynská dolina, Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava, e-mail: miroslav.kozuch@uniba.sk; doc. RNDr. Dagmar KUSEDOVÁ, CSc., Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja, Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave, Mlynská dolina Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava, e-mail: dagmar.kusendova@uniba.sk

celoeurópskeho prieskumu LUCAS so zameraním na modul pôda. Zástupca autorov Miloš Rusnák, Ján Sládek a Ján Kaňuk predniesol príspevok o využití mračien bodov na detekciu batymetrie kanálu pomocou korekcie refrakcie. Na záver predpoludňajšieho bloku odznela komerčná prednáška Marko Paško s témou 50 odtieňov (sivej) alebo rozšírené možnosti ďalšieho spracovania a interpretácie mračien bodov z laserového skenovania.

Obr. 1 Študenti Strednej priemyselnej školy stavebnej a geodetickej (SPŠSaG) v pléne podujatia (zdroj foto: SPŠSaG, [webová stránka sekcia Novinky](#))

Poobedňajší tretí blok tvorili štyri príspevky. Autori Vít Voženílek, Alena Vondráková a Jakub Koníček (obr. 2) zhrnuli Aktivity olomoucké kartografie v geolingvistickém a literárním výzkumu. V nasledujúcom príspevku Milan Paprčka ukázal Rozšírenú realitu nad papierovou mapou, resp. produktom MAPyčko, s aplikáciou CBS Map Explorer. V referáte Šárka Horáková, Tibor Lieskovský, Jozef Batora a Adam Rusinko bola téma z oblasti archeológie o Využití LiDAR-u a historických máp na detekciu potenciálnych mohýl v povodí dolného Hrona. Autor Pavol Krajčovič historicky zhrnul tému Tochtarsiedlungu – problematiku osídlenia nemecky hovoriacich drevorubačov na území Považského Inovca. Príspevok Leonid Rudenko, Alla Bochovska, Kateryna Polyvach a Viktor Chabaniuk – Interaktívne atlasové mapovanie obyvateľstva Ukrajiny a jej prírodného a kultúrneho dedičstva predniesla autorka Alla Bochovska. Viaceré príspevky vyvolali plodnú diskusiu v pléne, ale aj počas prestávok (obr. 3).

Zo seminára bol vydaný zborník rozšírených abstraktov. Vyšiel v tradičnej knižnej forme nákladom 60 ks. Prezentácie sú umiestnené na stránke hostiteľa seminára: https://www.svf.stuba.sk/kggi/aktivity-v-kartografii-2023.html?page_id=9585.

Po ukončení odborného programu nasledovalo Plenárne zasadanie KS SR, ktoré poctil svojou účasťou len nedávno zvolený predseda Medzinárodnej kartografickej asociácie (ICA) prof. Georg Gartner. Súčasťou programu zasadnutia bolo oficiálne odovzdanie ceny zástupcovi spoločnosti CBS spol. s r. o. a VKÚ Harmanec, s r. o. za 3. miesto získané na kartografickej výstave produktov v rámci medzinárodnej konferencie ICA konanej v Kapskom Meste v Juhoafrickej republike. Cenu osobne odovzdal prezident ICA prof. Georg Gartner (obr. 4).

Obr. 2 Zahraniční účastník z Palackého univerzity v Olomouci, prof. Vít Voženílek (foto: Dagmar Kusendová)

Obr. 3 Pohľad do pléna podujatia (foto: Július Bartaloš)

Obr. 4 Novozvolený predseda ICA prof. Georg Gartner a Milan Paprčka z CBS spol. s r. o. s cenou ICA za produkt „MAPYČKO“ (foto: Július Bartaloš)

KS SR bude pokračovať v organizovaní semináru Aktivity v kartografii o ďalšie dva roky. V súčasnosti stojí pred spoločnosťou zabezpečenie prípravy medzinárodnej kartografickej konferencie GeoKARTO 2024, ktorá sa uskutoční 5. až 6. septembra 2024 v Kongresovom centre SAV Academia v Starej Lesnej.

S u m m a r y

Activities in Cartography 2023 dedicated to Ján Pravda

On November 24, 2023 was held at the Faculty of Civil Engineering in Bratislava seminar Activities in Cartography 2023 dedicated to Ján Pravda. The organizers were the Cartographic Society of the Slovak Republic, the Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences in Bratislava and the Faculty of Civil Engineering of the Slovak University of Technology in Bratislava. Event was supported by CBS spol. s r. o. and Expert_for_3D_Landscape, spol. s r. o. and the media partner was the association Geokomunita.

The main goal of seminar was to inform each other and discuss current issues and events related to cartography and related disciplines.

The event was attended by 59 experts. There was presented 14 lectures in 3 blocks. The presentations are published on the website:

https://www.svf.stuba.sk/kggi/aktivity-v-kartografii-2023.html?page_id=9585.

Fig. 1 The students of Stredná priemyselná škola stavebná a geodetická (SPŠSaG) in the plenum of the event (photo source: SPŠSaG, web page section Novinky)

Fig. 2 Foreign participant from Palacky University in Olomouc, prof. Vít Voženílek (photo: Dagmar Kusendová)

Fig. 3 The view of plenum the seminar (photo: Július Bartaloš)

Fig. 4 The newly elected chairman of the ICA prof. Georg Gartner and Milan Paprčka from CBS spol. s r.o. with the ICA award for the product "MAPshirt" (photo: Július Bartaloš)

Prijaté do redakcie: 24. mája 2024

Zaradené do tlače: jún 2024